

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.21.458/2007/3.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Czomba András ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bíró László ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés semmisségének a megállapítása iránt a Budai Központi Kerületi Bíróságnál 1.P.XII.20 348/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 43.Pf.630 895/2007/2. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2007. évi november hó 6. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 225 000 (kettőszázhuszonötezer) forint felülvizsgálati illetéket.

I n d o k o l á s :

A peres felek között 2000. június 5-én 3 750 000 forint tekintetében kölcsönszerződés jött létre, amelynek visszafizetési határidejét 2001. június 5-ében határozták meg. Késedelem esetére évi 20 %-os kamatot kötöttek ki. A felperes határidőre nem teljesített, ezért az alperes a felperessel szemben fizetési meghagyás kibocsátását kérte. A fizetési meghagyás 2003. október 15-én jogerőre emelkedett, mert a kötelezett részére kiadott fizetési meghagyást a posta kétszer "nem kereste" jelzéssel küldte vissza a bírósághoz, s az utóbb benyújtott ellentmondás elkésett. Az alperes kérelmére a bíróság 2004. május 19-én elrendelte a végrehajtást, amely Rácz Kálmán önálló bírósági végrehajtó előtt indult.

A felperes 2005. február 8. napján kelt feljelentése folytán a Fővárosi Ügyészségi Nyomozóhivatal nyomozást rendelt el, mert a felperes azt adta elő, hogy a kölcsönszerződés valótlan tartalmú, az azon szereplő aláírás nem tőle származik. A nyomozóhivatal az eredeti kölcsönszerződés egy példányát lefoglalta és igazságügyi kéz- és gépirás szakértőt rendelt ki annak megállapítása végett, hogy a kölcsönszerződésen szereplő névaláírás a felperestől származik-e. A kirendelt szakértő szakvéleményében azt állapította meg, hogy az aláírás a névtulajdonos felperes kezeitől származik. Emiatt a nyomozóhatóság a nyomozást megszüntette és megállapította, hogy a feljelentésben szereplő bűncselekményt az alperes nem követte el.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a 2005. június 5-én kelt kölcsönszerződés nem jött létre, mert azt nem ő írta alá. Hivatkozott a Ptk. 205. §-ában foglaltakra, amely szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, a perbeli esetben azonban hiányzik az akarat a részéről, ezért a szerződés nem jött létre. Kérte igazságügyi írásszakértő kirendelését is.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozott a nyomozati eljárás során beszerzett írásszakértő véleményére, amelyből kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kölcsönszerződést a felperes írta alá.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint hiányoznak a megállapításra irányuló kereset törvényi feltételei. A szerződési akarat hiányával kapcsolatban kifejtette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kölcsönszerződést valóban nem ő írta alá. A felperes azonban az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tudott eleget tenni, mert a nyomozati iratoknál fellelhető aggálytalan írásszakértői véleményből egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsönszerződést a felperes írta alá.

Az elsőfokú ítélet ellen, annak megváltoztatása és keresete szerinti határozat meghozatala érdekében, a felperes fellebbezett.

A felperes fellebbezése folytán másodfokon eljáró bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításával, amely szerint a felperes megállapításra irányuló keresete azért alaptalan, mert annak jogszabályban írt feltételei nem állnak fenn. A felperes a fizetési meghagyásos eljárásban nem merítette ki azokat a jogait, amivel bizonyíthatta volna, hogy az alperesnek nem tartozik. A fizetési meghagyással szemben ugyanis nem élt ellentmondással, ezért az

jogerőre emelkedett. Ennek folytán jogai megóvása nem a jelen perrel, hanem a fizetési meghagyás elleni rendkívüli perorvoslattal érhető el. Hivatkozott arra, hogy a jogerős fizetési meghagyásnak ugyanaz a hatálya, mint a jogerős ítéletnek. A jogerős fizetési meghagyás ítélt dolgot jelent és amíg azt rendkívüli perorvoslattal nem támadják meg, ugyanabból a tényalapból származó, ugyanazon jog iránt, ugyanazon felek között az abban foglaltak nem képezhetik vita tárgyát. Ezért a felperes ebben a perben nem kérhette alappal annak megállapítását, hogy a jogerős fizetési meghagyásban meghatározott tartozása nem áll fenn.

A jogerős ítélet ellen - tartalma szerint - annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és keresetének helytadó határozat meghozatala érdekében - a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Ebben hivatkozott a jogerős ítélet indoklására, amely értelmezhetetlen, mert a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság döntése a másodfokú bíróság jogi indoklásával helytálló. Álláspontja szerint a tényállás felderítetlen és a bíróság nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének. Az iratokhoz nem csatolta a kölcsönszerződést és nem rendelt ki kérelme ellenére írás- és iratszакértőt a szerződés valós voltának megállapítására. Kifogásolta a jogerős ítélet indoklásában foglalt azon megállapítást, amely szerint keresete számadási kötelezettség megállapítására irányult szemben a tényleges kereseti kérelmével, amely a Ptk. 205. §-ának (1) bekezdésén alapul. Emiatt a jogerős határozat törvénysértő, mert ellentétben áll a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglalt keresethez kötöttség alapelvével. Hivatkozott arra, hogy a fizetési meghagyással szemben nem élhetett ellentmondással, mert az alperes által megjelölt cím nem valós lakcímet tüntetett fel, így a fizetési meghagyásban foglaltakról csak a végrehajtási eljárás során értesült, emiatt a rendes perorvoslatra nem volt módja. A bizonyítási eljárás elrendelésének hiányával kapcsolatban előadta, hogy arra azért nem került sor, mert szakértői díjról szóló csekk az elsőfokú bíróság adminisztrációs hibája miatt nem került érvényesítésre.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében értelmezhetetlennek minősített indoklásból, hogy "az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helyes az érdemi döntése, az azt alátámasztó jogi okfejtése azonban a másodfokú bíróság jogi indoklása szerint helytálló" kiolvasható, hogy a másodfokú bíróság helyesnek fogadta el az elsőfokú bíróság érdemi döntését, de nem annak indokaira alapítottan, hanem a jogerős ítéletben kifejtett jogi álláspont szerint.

Helyesen járt el a bíróság, amikor nem vizsgálta a felperes szerződési akarat hiányával kapcsolatos állítását, mert nem élt ellentmondással a fizetési meghagyással szemben. A Pp. 321. §-ának (2) bekezdése szerint ugyanis, ha a fizetési meghagyást ellentmondással kellő időben nem támadják meg, annak ugyanolyan hatálya van, mint a jogerős ítéletnek, s ellene a XIII. fejezet megfelelő alkalmazásával perújításnak van helye. A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemnek ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának, a Pp. 229. §-ának (1) bekezdése szerint pedig a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalaphoz származó, ugyanazon jog iránt, ugyanazok a felek egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék. Az anyagi jogerő kizárja az újbóli elbírálást vagyis azt, hogy a jogerős határozatban elbírált jogot vitássá lehessen tenni.

Helytállóan állapította meg tehát a bíróság jogerős ítéletében az újabb per indításának tilalmát, amely ítéletének jogi álláspontja. A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre. Ezért hívta fel a bíróság jogerős ítéletében a Pp. 123. §-ának törvényi feltételeit, amelyek a jelen esetben nem állnak fenn, a felperes keresete ugyanis nem bírálható el, mert ítélt dologról van szó.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes részéről a felülvizsgálati eljárásban felszámítható költség nem merült fel, ezért a felülvizsgálati eljárási költség viseléséről rendelkezni nem kellett.

A felperes eredménytelen felülvizsgálati kérelme és illetékfeljegyzési joga folytán köteles az állam által előlegezett felülvizsgálati illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2007. november 6.

. Baranyai János sk. a tanács elnöke, dr. Róth Pálné sk. előadó bíró, dr. Kollár Márta sk. bíró.

A kiadmány hitelével:

bíróági írnok